

T.C.
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
KLİNİK EĞİTİM YÖNERGESİ

Amaç

Madde 1- Bu yönergenin amacı; Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi 3, 4 ve 5. sınıflardaki klinik eğitim programlarının fakültenin eğitim amaç ve öğrenim hedefleriyle uyumlu biçimde yürütülerek, öğrencilerin eğitim ve uygulama odaklı bir dönem geçirmeleri için görev, yetki ve sorumluluklarını düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu yönerge Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi 3, 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin klinik çalışma esaslarını kapsar.

Dayanak

Madde 3- Bu yönerge Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu yönergede geçen;

- a) **Danışman:** Dekan tarafından görevlendirilen, 4 ve 5. sınıf danışmanları aynı zamanda stajların eğitim programlarının düzenlenmesinden ve öğrenciler, anabilim dalları ile dekanlık arasındaki koordinasyonun sağlamasından sorumlu öğretim elamanlarını,
- b) **Fakülte:** Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesini,
- c) **Fakülte Kurulu:** Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Fakülte Kurulunu,
- d) **Senato:** Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Senatosunu,
- e) **Staj:** Mesleki zorunlu ders statüsünde olup 4 ve 5. akademik yıllarda bir veya birden fazla anabilim dalı tarafından yürütülen ders ve klinik uygulamaları,
- f) **Stajyer Diş Hekimi:** Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Eğitim-Öğretim Sınav Yönetmeliği esaslarına göre 4 ve 5. sınıf öğrencilerini,
- g) **Staj Karneleri:** Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi'nin eğitim ve öğrenim hedeflerine uygun olarak, anabilim dallarının bilim kurullarının görüşleri doğrultusunda anabilim dalı başkanlıkları tarafından hazırlanıp, fakülte kurulu tarafından onaylanan, 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin stajlarda uygulaması gereken tedavi sayılarını ve öğrenmeleri gereken bilgi, beceri, tutum ve davranışları içeren formlar veya kitapçıkları (belgeler her anabilim dalına özel hazırlanır),
- h) **Staj Sorumlusu:** Anabilim dalı başkanları tarafından görevlendirilen, anabilim dalında 4 ve 5. sınıf stajlarının düzenlenmesi, eğitiminin yürütülmesi; 4 ve 5. sınıf danışmanlığı, öğrenci işleri ve anabilim dalı arasındaki eşgüdümün sağlanması ile görevli öğretim elemanı,
- i) **Üniversite:** Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesini, ifade eder.

3, 4 ve 5. SINIF EĞİTİMİ İLE İLGİLİ GENEL KURALLAR

Madde 5- (a) Klinik uygulamalar diş hekimliği eğitim-öğretim süresinin 6'ncı yarıyılından 10 uncu yarıyılına kadar akademik takvimde belirtilen süreler içerisinde yapılır.

(b) Öğrenciler, gruplar halinde ve dönüşümlü olarak Fakülte Kurulu tarafından belirlenen esaslara göre klinik uygulama yaparlar.

(c) Klinik uygulama derslerinde ilgili anabilim dalı tarafından istenilen çalışmalar, belirlenen süreler içerisinde tamamlanmak zorundadır.

(d) Klinik uygulamalarda, anabilim dalı tarafından belirlenen pratik çalışmalarını verilen süre içerisinde tamamlayamayan veya bu çalışmalarda başarısız olan öğrenciler, anabilim dalları tarafından belirlenen klinik uygulama telafisi kriterlerini tamamlamışlarsa eksik kalan veya başarısız oldukları pratik çalışmalarını akademik takvimde belirtilen tarihler arasında telafi ederler.

(e) Telafi döneminde de istenilen pratik çalışmaları tamamlayamayan veya bu çalışmalarda başarısız olan öğrenciler, ilgili dersten/stajdan başarısız sayılırlar ve bir sonraki eğitim-öğretim döneminde başarısız oldukları dersi/stajı tekrar etmek zorundadırlar.

(f) Öğrenciler bir eğitim-öğretim yılı içerisinde en fazla beş klinik uygulamadan telafi yapabilirler.

(g) Öğrenciler, beşten fazla klinik uygulamadan başarısız olursa, başarısız oldukları tüm klinik uygulamaları bir sonraki eğitim-öğretim döneminde yapmak zorundadırlar.

(h) Öğrenciler bir eğitim-öğretim yarıyılında aynı anda birden fazla klinik uygulama yapamazlar.

(i) Klinik uygulamaları yapabilmek için ilgili anabilim dalının önceki eğitim-öğretim yıllarındaki klinik öncesi uygulama ve/veya klinik uygulamalardan başarılı olunması gerekir.

4 ve 5. SINIF KLİNİK UYGULAMALAR İLE İLGİLİ ESASLAR

Madde 6- (1) **Eğitim Programı İçindeki Stajların Süresi:** Fakülte kurulunun belirleyeceği esaslara göre; 4 ve 5. sınıf klinik uygulama süreleri aşağıda belirtildiği şekilde düzenlenecek ve 5. sınıf öğrencileri için haftada bir saat seminer yapılacaktır.

DERSİN ADI	4. SINIF	5. SINIF
	Yıllık	Yıllık
Ağız Diş ve Çene Cerrahisi	4 Hafta	4 Hafta
Çocuk Diş Hekimliği	4 Hafta	4 Hafta
Periodontoloji	4 Hafta	4 Hafta
Protetik Diş Tedavisi	8 Hafta	8 Hafta
Restoratif Diş Tedavisi	4 Hafta	4 Hafta
Endodonti	4 Hafta	4 Hafta
Ağız Diş ve Çene Radyolojisi	4 Hafta	4 Hafta
Ortodonti	4 Hafta	4 Hafta

(2) Staj Gruplarının Oluşturulması ve Sürdürülmesi: Öğrenciler, gruplara bölünerek staj yaparlar. Grupların listeleri stajlar başlamadan önce ilgili anabilim dallarına gönderilir. Staj gruplarının belirlenmiş olan staj takvimi, önceden öğrencilere duyurulmak koşulu ile dekanlık tarafından değiştirilebilir.

(3) Staj Uygulamalarının Belirlenmesi: Diş hekimliği meslek eğitimi staj çalışmalarında hasta üzerindeki uygulamalı çalışmanın şekli, cinsi, niteliği ve sayısı o dersin anabilim dalı tarafından belirlenir ve akademik yılın başında ilan edilir. Staj çalışmalarında istenilen uygulamaların sayısı ve niteliği zamanında belirtilmediği durumlarda bir önceki uygulamada belirlenen sayı ve nitelik esas alınır. Stajlarda o akademik yıl içerisinde başarılı olan öğrenciler staj sonu sınavına tabi tutulur. Staj öğrencileri, klinik uygulamalarını staj sonu sınavından önce tamamlamak zorundadır.

(4) Eğitim-Çalışma Süreleri: Stajlar mesai saatleri içerisinde yapılır. Mesai saati bitiminden sonra stajyer hekimler anabilim dalı tarafından uygun bulunması halinde gönüllü olarak kliniklerde kalabilirler. Stajyer hekimler ancak sorumlu oldukları hastalara ait ertelenmesi mümkün olmayan görevlerini bitirdikten sonra çalışma yerlerinden ayrılabilirler.

(5) Staj Sonu Yeterlilik: Staj süreci her anabilim/bilim dalı için “yeterlilik” üzerinden değerlendirilir. İlgili anabilim dalları, hazırlanan staj değerlendirme karneleri doğrultusunda yeterlilik ölçütlerini ve değerlendirme yöntemlerini belirlerler. Eğitimle bağdaşmayan, iş yükünü azaltmaya yönelik olarak belirlenen hiçbir ölçüt, yöntem kabul edilemez ve uygulanamaz. Bu konuda anabilim dalları dekanlığa karşı sorumludurlar. Stajyer öğrencilerin çalışmaları staj değerlendirme karneleri üzerinden düzenli olarak izlenir ve yeterlilik durumları belirlenir.

(a) 3. Sınıf: 3. sınıf öğrencileri bahar yarıyılından itibaren gruplar halinde dönüşümlü olarak kliniklerde gözlemci öğrenci statüsünde bulunurlar. Öğrencilere, Anabilim dallarının bilim kurulları tarafından uygun görüldüğü takdirde öğretim elemanlarının gözetim ve denetiminde, tek yüzlü oklüzal dolgu, politür, geçici kron hazırlanması ve simantasyonu, dental muayene ve ağız-içi röntgen alma, tek köklü kesici dişlere kanal tedavisi uygulama, lükse basit diş çekimi, dikiş alınması, hastadan ölçü alınarak model oluşturulması, hareketli ortodontik ve/veya protetik apareylerin yapılması, flor ve fissür örtücü uygulamaları ve benzeri basit tedaviler yaptırılabilir.

(b) 4. Sınıf: 1) 4. sınıf öğrencileri her yıl anabilim dalları tarafından belirlenen sayıda pratik çalışmayı, verilen sürede yapmak ve teslim etmek zorundadırlar. Normal uygulama süresi içinde yapmak zorunda olduğu pratik uygulamaların %75'ini tamamlayamayan öğrenciler başarısız sayılırlar ve o dersi bir sonraki eğitim-öğretim yılında tekrar ederler.

2) Pratik uygulamaların %75'ini tamamlayan ancak tamamını bitiremeyen öğrenciler yılsonu sınavına giremezler. Eksik kalan pratik uygulamaları bütünleme sınavından önce anabilim dallarının önerileri alınarak dekanlık tarafından belirlenen telafi tarihlerinde tamamlarlar. Telafi stajı süresi staj süresinin yarısından az olamaz. Mevcut yıl içi staj süresini aşamaz. Öğrenciler, tamamlayamadıkları klinik çalışmalarını % 50 fazlasıyla yapmak zorundadırlar. Telafi stajında da eksik ödevlerini tamamlayamayan öğrenciler bütünleme sınavına katılamaz ve ilgili dersten tekrara kalırlar.

3) Anabilim dalları bilim kurulları tarafından gerekli görüldüğü takdirde klinik uygulama sınavı yapabilirler.

4) Staj süresince yapılan uygulamaların ve/veya staj sonunda yapılan sınavın değerlendirilmesi sonucu öğrenci başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

5) Öğrenciler ilgili anabilim dalı tarafından yürütülen klinik uygulama eğitiminin sonunda, pratik uygulamaların % 100'ünü tamamladıkları ve staj sonu sınavından (eğer yapıldıysa) başarılı oldukları takdirde staj ile ilgili dersin yılsonu ve bütünleme sınavına girme hakkı kazanırlar.

(c) Klinik uygulaması olan derslerde başarılı olan 3. sınıf öğrencileri, başarılı oldukları derslerin bir sonraki eğitim yılına ait staj uygulamalarında yapılacak olan işlemlerin en fazla % 50'sini, takip eden yaz tatilinde anabilim dalları tarafından uygun görüldüğü takdirde ilgili kliniklerde yapabilirler. Bu programa katılmak isteyen öğrencilerin, ilgili anabilim dalı başkanlıklarına program başlamadan önce başvurmaları gerekir. Bu uygulamaya katılan öğrenciler iki haftadan az çalışamazlar. İki haftadan az çalıştıkları takdirde yaptıkları klinik çalışmalar dikkate alınmaz.

(d) **5. Sınıf:** 5. sınıf öğrencileri ilgili anabilim dalı tarafından yürütülen klinik uygulama eğitiminin sonunda, pratik uygulamaların % 100'ünü tamamladıkları takdirde staj sonu sınavına girme hakkı kazanırlar. Beşinci sınıf öğrencilerine telafi hakkı verilmez.

(6) **Staj Sonu Yetersizlik:** Çalışmaları yeterli bulunmayan stajyer hekimler staj tekrarı yaparlar. Yetersizlik, staj değerlendirme karneleri ve önceden belirlenen yeterlilik ölçütleri ve değerlendirme yöntemleri doğrultusunda olmalıdır. Tekrar süreci tüm stajların bitmesini izleyen dönemde uygulanır. Mezuniyet durumundaki öğrenciler başarısız oldukları staj veya stajları aynı eğitim-öğretim döneminde en fazla iki (2) defa yapabilirler. İki defa başarısız olduğu takdirde bir sonraki eğitim-öğretim yılında başarısız olunan staj veya stajları tekrarlarlar.

ANABİLİM DALI BAŞKANLARININ SORUMLULUKLARI

Madde 7- (a) Anabilim dalı başkanları, yeni akademik dönem başlamadan önce bir öğretim elemanını staj sorumlusu olarak görevlendirir ve dekanlığa bildirirler.

(b) Anabilim dalı başkanları yeni akademik dönem başlamadan en az on beş gün önce staj amaç ve hedeflerini, araç ve yöntemlerini, yeterlilik ve değerlendirme ölçütlerini içeren staj değerlendirme formlarını/karnelerini eğitim komisyonuna sunarlar ve Fakülte Kurulunun onayından sonra uygularlar. Anabilim dalları stajın hedeflerini belirlerken çekirdek eğitim programı ve Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesi'nin müfredat içeriğine tabidirler. Staj hedefleri belirlenirken stajyer hekimlerin günlük uygulamalar sırasındaki yükümlülükleri ve sorumlulukları belirtilir. Anabilim dalı başkanları bu tanımlamalar dışında kalan ve eğitime katkısı olmayan, hizmet açığını kapatmaya yönelik işlerin stajyer dış hekimlerine yaptırılmasını önlemekle yükümlüdürler.

(c) Anabilim dalı başkanları klinik uygulamaları sırasında stajyer hekimlerin, hasta takibi ile ilgili sorumluluklarını bir bütünlük içinde yürütmelerini sağlarlar.

(d) Her staj için; hedefleri kapsayan, yöntemlerin açıkça tanımlandığı staj değerlendirme formları/karneleri kullanılır. Her staj bitiminde, ilgili staj sorumlusu ve anabilim dalı başkanı, anabilim dalının belirlediği değerlendirme ölçütleri doğrultusunda stajyer dış hekimlerinin değerlendirme formlarını/karnelerini ve devam durumlarını değerlendirip, yeterlilik konusunda

ortak karar oluştururlar. Yeterlilik durumları ve stajyer hekimlerin staj değerlendirme karnelerini, staj bitimini izleyen beş iş günü içerisinde fakülte öğrenci işlerine gönderirler.

STAJ SORUMLULARININ GÖREV ve SORUMLULUKLARI

Madde 8- (a) Staj sorumluları anabilim dalının belirlediği çerçeve doğrultusunda stajyer hekimlerin birimdeki eğitim programlarını düzenlerler.

(b) Staj sorumluları uygulamalar sırasında stajyer hekimlerin uyum içinde çalışmalarını sağlarlar.

(c) Staj sorumluları çalıştıkları ortamdaki sağlık personelinin (araştırma görevlileri, hemşireler, memurlar vb.) stajyer hekimleri sağlık hizmeti dışında iş yüklerini azaltacak şekilde kullanmalarını engellerler.

(d) Nöbet çizelgeleri ilgili birim/bölümdeki sorumlu öğretim üyesi veya sorumlu öğretim üyesi nezaretinde asistan tarafından hazırlanır. Anabilim dalı başkanları nöbet çizelgelerinin adil ve yönergeye uygun olarak hazırlandığını kontrol ederler.

(e) Staj sorumluları staj süresince, eğitimin hedeflerine uygun yürütülmesini sağlamak, izlemek ve değerlendirmekle görevlidirler. Bu amaçla staj değerlendirme formlarını/karnelerini stajyer hekimlerin çalıştığı birimlerdeki ilgili öğretim üyelerinin bilgisi doğrultusunda doldururlar.

(f) Staj sorumluları stajyer hekimlerle staj başında “staj bilgilendirme” toplantısı, staj ortasında “süreç izlem” toplantısı ve staj sonunda “geri bildirim” toplantısı yaparak anabilim dalının beklentilerini, staj kurallarını ve işleyişini aktarırlar. Stajyer hekimlerin beklentilerini ve geri bildirimlerini alır; bu toplantılarla ilgili anabilim dalı başkanına bilgi verirler.

(g) Staj sorumluları staj bitiminde anabilim dalı başkanı ile birlikte stajyer hekimlerin devam ve başarı durumlarını ilgili anabilim dalının belirlediği değerlendirme ölçütleri ve staj değerlendirme formları/karneleri doğrultusunda gözden geçirerek yeterlilikle ilgili kararın verilmesine katılır ve bu kararın beş iş günü içerisinde öğrenci işlerine iletilmesini sağlarlar.

(h) Staj sorumluları akademik yılsonunda anabilim dalı başkanı ile birlikte yılsonu değerlendirmesi ve önerileri içeren bir rapor hazırlar ve dekanlığa sunarlar.

STAJYER DIŞ HEKİMLERİNİN GÖREV, YETKİ ve SORUMLULUKLARI

Madde 9- (a) Stajyer dış hekimleri anabilim dalı tarafından hazırlanan program doğrultusunda, birimlerde eğitim amacıyla kendilerine verilen hastalara kendini tanıtarak hasta hikâyesini (anamnez) alır, muayenesini yapar, ön tanımlarını belirler, vakanın yorumunu ve ayırıcı tanısını koyar ve ilgili öğretim elemanlarına sunar.

(b) Stajyer öğrencilerin bütün çalışmaları eğitime yönelik olup, hiçbir şekilde hastaların tanı-tedavi, takip ve tıbbi bakımları ile ilgili kararlara, uygulamalara, kayıtlara doğrudan müdahil olamazlar. Stajyer öğrenciler, sadece öğrenme amacıyla, sorumlu ve yetkili kişilerin gözetiminde uygulama yapabilirler.

(c) Stajyer dış hekimleri uygulamalar sırasında dış hekimliği meslek etiğinin ve deontolojinin ilke ve kurallarına uygun davranırlar.

(d) Stajyer dış hekimleri hasta ve yakınlarının haklarına saygılı davranırlar ve hasta bilgilerinin gizliliği ilkesine uyarlar.

(e) Stajyer dış hekimleri eğitim ve uygulama çalışmaları sırasında hastalarla ilgili elde ettikleri bilgi, belge ve örnekleri hasta yakınları dahil hiç kimseyle paylaşamaz, başka amaçlarla kullanamaz ve biriktiremezler.

(f) Stajyer dış hekimleri eğitim çalışmaları sırasında hastalarla ilgili tanı ve tedavide değişiklik gerektirecek ciddi bilgi, gözlem ve bilgi sahibi olduğunda, bunu hemen ilgili öğretim elemanlarına bildirirler.

(g) Stajyer dış hekimleri hasta güvenliğine zarar verecek, hastane hijyenini bozacak davranışlardan kaçınırlar.

(h) Stajyer dış hekimleri öğretim üyeleri tarafından verilen teorik ve pratik derslere katılırlar.

STAJYER DİŞ HEKİMLERİNİN UYMALARI GEREKEN KURALLAR

Madde 10- (a) Çalışma ortamında sağlık çalışanına yakışır şekilde giyinirler.

(b) Fakülte binası içinde kimlik kartlarını görünür biçimde takmak zorundadırlar.

(c) Hastalarına kendilerini “Stajyer Dış Hekimi” olarak tanıtır.

(d) Eğitim komisyonu veya anabilim dalı tarafından yapılan toplantılara katılırlar.

Yürürlük

Madde 11- Bu yönerge Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 12- Bu yönerge hükümlerini Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesi Dekanı yürütür.